ANUL III. —Nr. 834. EDIȚIA A DOUA MARȚI, 21 MAI 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din Județe și Străinătate prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ 13
Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ
MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuĭŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc: NUMAĬ în ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și în toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . . . 0.30 b. linia
„ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.
UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA 111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111
DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ
REDACȚIA 111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

București, 20 Maĭ 1891

UN LUPANAR POLITIC

Colaboratorul și amicul meŭ *Dunăreanul* a terminat, sunt câte-va zile, un articol, în care stigmatiza scandalosul credit de **45 milioane** ce guvernul liberal-conservator cere pentru fortificărĭ, amintind cuvintele rostite de mult regretatul democrat Nicolae Bibescu, în ultima ședință a Camereĭ la care a asistat, puține zile înaintea morțeĭ sale.

Părăsind pentru un ceas patul dureriĭ, nemuritorul reprezentant al Ialomițenilor a venit în Parlament, și făcênd o sforțare supra-omenească a strigat uitându-se la miniștri: — *Mulțĭ aŭ urcat treptele Palatuluĭ strigând:* **Jos fortificațiile!** *și le-aŭ coborît strigând:* **Sus fortificațiile!**

Carĭ eraŭ, în acel moment, personalitățile politice maĭ marcante ale partiduluĭ liberal-conservator, pe banca ministerială? *Generalul Gh. Manu și Alexandru Lahovary.*

Carĭ eraŭ, în acel moment, personalitățile politice maĭ marcante ale partiduluĭ liberal-conservator pe băncile opozițiuneĭ? *Lascar Catargiu, Gh. Vernescu și Generalul Florescu.*

Toțĭ cincĭ aŭ înțeles atuncĭ că cuvintele curajosuluĭ Nicolae Bibescu îĭ biciuiaŭ în față.

In adevĕr Lascar Catargiu ca și Generalul Gh. Manu, Gh. Vernescu ca și Generalul Florescu și Alex. Lahovary aŭ urcat treptele Palatuluĭ strigând: **Jos fortificațiile!** și le-aŭ coborît strigând: **Sus fortificațiile!**

Este oare nevoie să amintesc campania întreprinsă, cu un talent și cu o vigoare demne de toată lauda, contra fortificațiilor, în coloanele ziaruluĭ *România*, organul partiduluĭ liberal-conservator, campanie începută în primele zile ale luneĭ Decembrie 1885 și abia sfârșită la finele luĭ Martie 1886.

Deschidă lectoriĭ meĭ ziarul *România* din acea vreme și vor vedea ce gândeaŭ Lascar Catargiu, Generaliĭ Manu și Florescu, Gh. Vernescu, Alex. Lahovary despre fortificațiĭ.

Atuncĭ chiar Em. Pache Protopopescu era un dușman neîmpăcat al fortificațiilor.

In aniĭ 1885 și 1886 Pache Protopopescu nu era Primar al Capitaleĭ; D-niĭ Catargiu, Vernescu, Manu, Florescu, Lahovary nu urcaseră și nu coborîseră încă treptele Palatuluĭ regal.

Ce este dar acest Palat regal în care intră un om cu capul sus, mândru, respectat și din care iese cu fruntea plecată, umilit, disprețuit?

Ce este oare acest Palat regal, în care un om intră având conștiința binelui și a rĕuluĭ, a cinsteĭ și a necinsteĭ, avênd sentimentul patriotismuluĭ și din care iese amețit, buimăcit, fără conștiință, fără cinste, fără rușine, cu sentimentele cele maĭ nobile tocite, atrofiate?

Voiŭ avea eŭ curajul a o spune: Acest Palat regal nu este de cât o casă de prostituțiune politică, în care un om viguros intră plin de viață și de sănătate și din care iese otrăvit, ofilit și prăpădit moralicește pentru tot restul zilelor sale.

In acest Palat regal, în acest **lupanar politic** aŭ intrat Catargiu și Vernescu, Florescu, Manu și Lahovary, și aŭ eșit precum îĭ vedem: pătațĭ pentru vecie.

In acest Palat regal, aĭ intrat, D-le Catargiu, cu onoarea care făcea podoaba Domnieĭ Tale, cu prestigiul care făcea puterea Domnieĭ Tale, și Marele Escroc țĭ le-a furat și aĭ eșit din el fără onoare politică, fără prestigiu.

Nu aĭ dar de cât să impuĭ majorităților care te încunjoară votarea creditului de **45 milioane** pentru fortificațiĭ.

Nu maĭ aĭ nimica de perdut.

Carol I, Marele Escroc, țĭ-a furat tot ce un om politic poate avea maĭ scump.

Alex. V. Beldimanŭ.

??

Astă-zĭ D. Lascar Catargiu, prim ministru al M. S. Domnitoruluĭ Carol I la 1866 face parte din cabinet.

Il întrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12.000 galbenĭ dăruițĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti și publicată în „Monitorul" cu Nr. 118?

Care este așezămêntul de binefacere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

TELEGRAME

BERLIN, 19 Maĭ. — O întrunire de naționalĭ-liberalĭ la care aŭ asistat 400 persoane s'a ținut azĭ; mulțĭ reprezentanțĭ aĭ Germanieĭ de Sud aŭ luat parte. S'a luat o resoluțiune, care spune că partidul trebue să-șĭ păstreze independența și să apere ideile liberale.

Intrunirea a trimes o telegramă prințuluĭ Bismark.

ATENA, 18 Maĭ. — Cercurile autorizate ein Corfu se tem să nu se repeteze desordinile daca rezultatul ancheteĭ asupra morțeĭ feteĭ găsită asasinată se va da pe față. Guvernul ia toate mĕsurile trebuincioase; garnizoana va fi întărită.

MILAN, 19 Maĭ. — Delegațiĭ societăților italieneștĭ pentru pace întrunițĭ în congres pentru a pregăti proiectul de congres internațional al păciĭ la Roma, aŭ decis să defereze conflictul italo-american, institutuluĭ internațional din Gand.

GENUA, 19 Maĭ. — Cardinalul Alimonda, archiepiscop din Turin, a murit.

MERAN, 19 Maĭ. — Un incendiŭ a isbucnit într'un sat al văiĭ; cincĭ persoane aŭ perit în flăcărĭ.

Cerealele în Străinătate

COLONIA, 19 Maĭ. — *Gazeta de Colonia* anunță că declarația guvernuluĭ în privința taxelor asupra cerealelor este așteptată Lunea viitoare. — Cercurile guvernamentale bine informate cred că aceste taxe nu vor fi nicĭ suprimate nicĭ scăzute în orĭ-ce caz înainte de intrarea în vigoare a tractatuluĭ austro-german.

FRANCFORT, 19 Maĭ. — Congresul liberal al Germanieĭ de Sud-Vest a adoptat o rezoluțiune, care invită pe guvern să desființeze îndată taxele asupra grâuluĭ.

CONGRESUL PĂCEĬ

MILAN, 19 Maĭ. — Azĭ s'a ținut conferința pregătitoare pentru congresul internațional al păciĭ convocat la Roma. Deputatul Maffi s'a numit președinte. D-niĭ Pandolfi și Paretta, vice-președințĭ. S'a adoptat propunerea societățiĭ din Boston de a se ține un congres internațional la Șicago în 1893 în timpul expozițieĭ. Conferința a primit de asemenea constituirea biuroluĭ central internațional al societățiĭ păcĭĭ.

DEZERTAREA IN ARMATĂ

O cestiune care ar trebui să preocupe atât lumea militară cât și pe cea civilă, este cestiunea desertorilor din armată. Din cele ce voiŭ arĕta maĭ la vale, se va vedea cât de mult interesează pe toțĭ în genere, acest lucru și de ce nu am considerat faptul desertăreĭ, ca fiind eminamente de domeniul militar.

Ce se numește desertor în armată?

Se chiamă desertor acel soldat ce fuge din casarmă și nu se întoarce până în 6 dile.

— De ce fuge un om?

— Probabil de rĕŭ în toate casurile; prin urmare în armată, din causa viețeĭ rele ce duce, fuge soldatul, desertează.

In majoritatea cazurilor, nu voiŭ acuza de cât legile noastre în primul rênd, pe ceĭ ce le aplic în al 2-lea și apoĭ pe aceĭ ce nu vreaŭ să ție socoteală că legile fiind vicioase, iar ceĭ ce le aplic neglijențĭ, bietul țĕran odată victimă a acestora, are nenorocirea a nu găsi în nimenĭ nicĭ chiar mila ce un om are pentru un dobitoc.

Pusă cestiunea pe acest teren să o discut punctualminte, luând'o de la început și desvoltându-l fie-care parte.

Articolul 1-iŭ din legea recrutăreĭ dice: Totĭ locuitoriĭ țĕreĭ datoresc *personal* serviciŭ militar.

Asupra acestuĭ lucru nimic nu am de obiectat, întru cât el se practică în toate părțile, aproape toate statele aŭ adoptat serviciul militar obligator și personal pentru toțĭ cetățenii. Dar chiar dacă ași avea de dis de exemplu că: faptul în sine e o minciună, căcĭ nu se aplică acest articol așa cum sună el, cred că nu ar folosi întru nimic, dat fiindu-mĭ a cunoaște privilegiul devenit lege, ca toate sarcinile grele ale statelor să le poarte numaĭ o clasă a societățeĭ, aceea proastă, mereŭ apăsată, aceea care nu are drept să murmure: *fărănimea*. Și decĭ, la dreptul vorbind, oare cuvêntul *personal* pus în articolul ce am citat, nu este o sfidare aruncată Constituțieĭ prin faptul că el există ca formă numaĭ?

Ce nu aŭ făcut *banii* pretutindenea pentru ca și la noĭ să nu poată masca un articol de lege?

Și cu toate acestea un lucru e constatat: dacă serviciul militar *personal* ar fi obligator și aplicat pentru toată lumea, atuncĭ în cazărmĭ nu am avea să asistăm la isbirile violente între cele două părțĭ extreme: partea cultă chemată a instrui pe partea cea maĭ lipsită de cultură a națiuneĭ.

Dacă toate clasele societățiĭ ar fi de potrivă ar fi chemate să poarte armele, atuncĭ de sigur cazarmele nu ar fi numaĭ niște locurĭ de dresagiŭ în care niște animale învață o serie de figurĭ, de jocurĭ, pe carĭ le execută în urmă în fața lumeĭ; dar mulțumită acestuĭ dresagiŭ, bietele animale știŭ numaĭ câtă bătae a încăput pe pielea lor de la dresorĭ, carĭ spre rușinea acestuĭ veac sunt rĕsplătițĭ cu cinste cu darurĭ. Sĕrmană omenire! cât de orbită eștĭ când te ujițĭ în urma veacurilor trecute și te lauzĭ cât de urias e progresul ce aĭ făcut în civilizație, abia voeștĭ a'țĭ maĭ aminti că de mult se omoraŭ om pe om cu desfătare în jocurĭ publice, că existaŭ sclavĭ, schingiuirĭ, etc.! Eŭ îțĭ voiŭ spune că cu toțĭ pașiĭ gigantĭ ce aĭ făcut, în ceea-ce privește sentimentele umane, mila, aĭ rĕmas tot pe loc.

Și cu toate acestea, nu anticipez.

Articolul 17 din legea recrutăriĭ zice celor ce citesc acolo: sunt scutițĭ de serviciul militar, tineriĭ avênd o infirmitate care 'ĭ face impropriĭ de orĭ-ce serviciŭ activ saŭ auxiliar în armată.

Foarte bine, — adică să nu se ia în armată — ca neavênd ce face cu el — pe acel ce ar avea o mână saŭ picior rupt, care ar fi orb, mut.

Dar propriŭ pentru serviciŭ se numește acel surd, acel slab de piept, acel galben și bolnăvicios, cel tâmpit, idiot, acel ce abia știe să vorbească două cuvinte?

Și cunoscută fiind starea de cultură a țăranuluĭ nostru (pe care Statul nu are altă grijă de cât a 'l specula, a 'l lua tot ce are, fără a'ĭ da în schimb măcar mijloacele de a se putea cunoaște că e om și el, de a se instrui. Și bine fac guvernele de nu se ocup cu cultura țăranuluĭ, căcĭ de, o dată opinca învĕțată să'șĭ cunoască că are și dreptŭrĭ nu numaĭ datorii, nu știŭ zĕŭ ce s'ar maĭ întêmpla. Germania ne poate servi ca exemplu: avênd masa poporuluĭ cultă și o burghezie îndrăsneață, guvernul și decĭ clasa de sus se mișcă după voia celor două clase dintâi, avênd conducĕtoriĭ chiar curagiul a trece de îmbrățișetorĭ aĭ socialismuluĭ de Stat, de apĕrătorĭ aĭ claseĭ poporuluĭ de jos. Cred și eŭ, căcĭ ce nu face Doamna frică!

Prin urmare țĕranul recrutat în asemenea condițiunĭ și trimis la cazarmă, numaĭ la bine nu se poate aștepta; iar ceĭ ce întrebuințează mijloace barbare în educația soldatuluĭ, sunt oare-cum scuzabilĭ prin faptul că ĭ se zice: Ce-mĭ pasă mie; iată acest lemn, fă dintr'ânsul om, învață'l să asculte, să te urmeze la rĕzboiŭ, să știe carte, nutrește în el sentimente nobile, curaj, iubire de patrie, de lege, supunere și..... și..... dar, vezĭ nu-l bate!!

Toată lumea știe că în armată se bate îngrozitor, după cum iarăși să știe că legea oprește pedeapsa corporală. Decĭ nu trebue să se caute curmarea unuĭ rĕŭ prin mijloace imposibile de realizat. Eŭ pot asigura pe orĭ-cine, că se va bate în armată chiar când pentru bătaușĭ se va prescrie moartea de și nu am vedea-o aplicându-se cuĭ-va. Și dacă în cazurile de bătae semnalate de presă nu se vĕd luându-se mĕsurĭ, saŭ se iaŭ numaĭ de formă și de ochiĭ lumeĭ, cauza este că toată lumea militară și nu greșesc afirmând că și o mare parte civilă este convinsă că fără bătae, armată nu este. Teoria greșită ce-ĭ dreptul, dar din cauza împrejurărilor devenită la rangul de practicĭ și tolerabilă.

Austria are legĭ—și le aplică conștiincios—prin care se condamnă la amende și închisorĭ toțĭ aceĭ care ar încărca peste măsură și ar bate un animal.

In armată însă se bate, dacă nu ca la noĭ dar se bate; și să se noteze bine, că gradele și oficeriĭ austriacĭ sunt calificațĭ—caracter inerent raseĭ—ca răbdătorĭ și prea puțin atinșĭ de orgoliul de a avea un galon saŭ a purta o sabie.

Franța, unde poporul e destul de cult în raport cu al nostru, unde maltratarea animalelor este cu desĕvêrșire oprită, în Franța se închide ochiĭ când soldatul e atins de vre-un șef; și aceasta se întâmplă peste tot locul unde sĕrmanul prost nu poate zice: *să nu daĭ!*

Nu maĭ vorbesc de țĕrile în care bătaia în armată este chiar admisă ca mijloc de corecție, prevĕzută în lege și aplicată cu multă scrupulositate; ast-fel era și la noĭ până maĭ deunăzĭ, când se bătea poate—o afirm—maĭ puțin ca azĭ.

Rĕmâne însă bine stabilit că bătaia, maltratarea unuĭ semen al nostru, într'un secol când ne îngâmfăm cu civilizația, este o pată rușinoasă asupra națiuneĭ ce o tolerează, deosebit că are și consecințe grave, consecințĭ pe care tot națiunea le trage maĭ apoĭ. Eĭ bine, una din consecințele băteĭ și cea maĭ rea este *dezertarea* din armată.

Sufere societatea prin aceasta? Da, sufere. Un soldat ce fuge de sub drapel, nu se duce la casa luĭ pentru că știe că autoritățile îl urmăresc necontenit și caută a'l prinde; iar dacă este adus la corpul din care face parte, este dat judecățiĭ, condamnat la închisoare; și din un om ce ar fi adus foloase țăriĭ sale, devine un trântor nu atât de vinovat, prin faptul că asta se întâmplă fără voia luĭ.

Ce face dar ca să nu fie prins? Vagabondează prin pădurĭ și pe drumurĭ ascuns și se face hoț. Cea maĭ mare parte a ocnașilor și a deținuților — am constatat'o — de prin penitenciare sunt militarĭ în condițiunile acestea; și nu pentru de cât să ne mândrim, cât de bine sunt garnisite cele 18 penitenciare din țară.

Am vĕzut oficerĭ bătând fără să știe pentru ce. Am vĕzut pe alțiĭ bătând pentru ca vĕzêndu-ĭ șefiĭ să'ĭ numere de slujbașĭ bunĭ; alțiĭ bătând ca să iasă cu instrucția înaintea altora; alțiĭ bat din violență, fumurĭ, etc. Dar orĭ-cât baĭ oficeriĭ celelalte grade, sergențiĭ și caporaliĭ îĭ întrec.

Acolo unde se va vedea un numĕr maĭ mare de dezertorĭ, în acel corp se bate maĭ tare. Maĭ zilele trecute, trecênd pe la Ministerul de resboiŭ, am vĕzut o situație generală a corpuluĭ II de armată și am rĕmas uimit de numĕrul de dezertorĭ ce are; și din care peste *80*, auzițĭ peste *80* la al 2-lea batalion de vînătorĭ!

Intrebatu-s'a cine-va vre-odată cum se face că sunt regimente care aŭ câte 7, 8 dezertorĭ cel mult și un batalion, jumĕtatea unuĭ regiment, să aibă 80!! Nu s'a întrebat nimenĭ și nicĭ se va întreba fără să se aștepte că se va înfiora de rĕspuns.

Cine despăgubește pe Stat de munițiunea ce acești dezertorĭ o iaŭ cu eĭ și apoĭ nu o maĭ aduc înapoĭ?

Dar oare tribunalelor militare nu le incumbă dreptul a cere ca remediŭ dezertărilor, îmbunătățirea soarteĭ soldaților prin corpurĭ? Dar uitasem: tribunalele militare sunt chemate nu pentru a împărți justiția în armată, ci pentru a condamna; menirea lor este aceasta, căcĭ care le 'ĭ rolul?

Inaintea lor se presintă două părțĭ, una Statul prin reprezentanțiĭ sĕĭ (în cazul de față șefiĭ de corp) și alta dezertorul. Natural că dezertorul e condamnat, căcĭ cu Statul trebue să fie dreptatea. Cine acuză pe soldat de dezertare? Chiar ceĭ ceĭ fac să fugă. Decĭ acuzatoriĭ sunt bătăușiĭ (nu importă dacă nu maĭ tolerează bătaia).

Și la urma urmeĭ, dacă nu ar fi procese nu ar trebui judecătorĭ. Așa și în armată; cine va umplea pușcăriile? S'ar împuțina dezertările și decĭ și necesitatea consiliilor de resboiŭ s'ar micșora. Cu toțiĭ vedem că de când s'aŭ înmulțit tribunalele, s'aŭ înmulțit și temnițele, iar crimele și delictele cresc mereŭ. Cu numĕrul judecătorilor s'a mărit și cel al împricinațiilor; și istoria probează că odată cu judecătoriĭ s'aŭ născut și certele între oamenĭ.

O altă cauză a dezertărilor, este și ținerea soldatuluĭ un timp îndelungat departe de aĭ sĕĭ. De multe orĭ s'aŭ vĕzut soldațĭ bunĭ chiar dezertând din cauza aceasta. Am vĕzut însu'mĭ un caz astfel: odată un soldat dezertase pentru a doua oară de la corp; și am primit a-l fi apărător. Voind a-l scruta conștiința și a vedea dacă l'aș apĕra și eŭ la rîndu'mĭ conștiincios, l'am întrebat de ce a fugit; el mi-a rĕspuns că l-a dată a fugit pentru că i-se părea grea *teoria*, iar a 2-a oară pentru că i-se făcuse dor de nevastă și de copil! Intrebându'l că de ce nu și-a cerut voe de la șef, căcĭ i s'ar fi dat, el mi-a rĕspuns că unuĭ soldat din sat cu el i-a murit taică-sĕŭ și nu i-a dat voe ca să se ducă să'l vadă, de aceea nu s'a maĭ cerut și el, iar dacă nu s'a întors curênd e că-ĭ era teamă c'o să-l închidă pentru că fugise.

L'am apărat cu multă căldură înaintea judecătorilor sĕĭ, însă fără rezultat satisfăcĕtor; ce și-or fi zis judecătoriĭ: ar fi țĕran și cu sentimente, cu dor de copil!

Și cu toate acestea, bine ar fi să se știe că la un țĕran e maĭ multă inimă de cât la multe alte felurĭ de oamenĭ......

O altă cauză a dezertărilor este serviciul greŭ prin corpurĭ, și maĭ cu seamă teoria; trebue să fie ceva dacă soldatul s'a făcut zicĕtoarea: *practica ca practica, teoria mĕ omoară!* Se vor mira mulțĭ, eŭ însă nu mĕ mir de loc de aceasta; în felul cum se face această zisă *„teorie"* devine un desgust, o zăpăceală, o descurajare pentru soldat. Dacă în cele ce am scris în acest ziar relativ la oficerul român și ocupațiile sale plicticoase, se vede cât colo că e de fugit de cazarmă, dar pentru soldat al căruĭ program e următorul: de la 5 ore la 8 dimineața instrucție practică; de la 8—10 teorie, de la 12—3 teorie, de la 3 până la 5 și jum. instrucție, de la 6—8 teorie apoĭ gărzĭ, corvezĭ, serviciĭ, etc. etc.

Cum se fac teoriile am arĕtat într'un articol din acest ziar, maĭ acum câte-va lunĭ.

Și de aceasta fuge soldatul, cu toate că știe că va fi prins în urmă.

In adevĕr instrucția practică parvine a o învĕța cu timpul; teoria însă plină de numirĭ strĕine cu totul urechiĭ luĭ, și încărcată, grea, nu-ĭ intră în cap și cu atât maĭ mult încă atuncĭ când instructoriĭ și gradele caută a 'ĭ-o băga cu pumnil.

Aceste treĭ cauze: bătaea, încazarmarea soldaților pe treĭ anĭ și în fine modul de predare și chiar teoriile în general, sunt care silesc pe soldat să fugă din cazarmă; asupra acestor treĭ puncte cată să fie îndreptată atențiunea tuturor și maĭ înainte de a propune oare-carĭ mĕsurĭ ce s'ar putea lua pentru îndreptare tin să fac un apel oficerilor relativ la bătae;

Gândiți-vě că fructele ostenelelor Dv., că graba ce puneți în a instrui pe oamenĭ cum și mijloacele la care alergațĭ ca să reușițĭ ca corpul D-v. să fie clasat între cele maĭ bune *sunt pene de păun cu care se înfrumusețez șefiĭ de corp* și din care ceĭ-l'alțĭ se aleg numaĭ cu rěspunderea și se expun la epitetele de călăĭ pe care lumea le aruncă celor ce bat saŭ maltratez pe ceĭ de sub ascultarea lor.

Epoletul oficeresc nu trebue scos în desprețul public, el trebue păstrat sus și demn.

Drept este că sunt corpurĭ de trupă unde nu se bate și unde soldatul duce viață bună; cu atât maĭ bine; onoare celor ce se află în capul unor asemenea corpurĭ, onoare corpuluĭ oficeresc.

Iată acum ce propun ca mijloace de îndreptat în cestiunea ce am tratat:

1) A se avea în vedere la recrutare ca între ceĭ scutițĭ de serviciu militar să intre toțĭ ce în adevěr sunt improprii pentru armată. Medicul ce face parte din consiliul de revisie al recrutăreĭ să nu'șĭ ia pe conștiință pe aceĭ căror asprul regim militar le-ar sdruncina sănătatea, căcĭ ar fi neuman a umplea maĭ în urmă spitalele militare cu asemenea nenorocițĭ. De asemene a se esclude pe ceĭ surzĭ idioțĭ etc. tot pentru eĭ ar fi ceva barbar trimițěndu-ĭ la armată pentru a fi tratațĭ maĭ rěŭ ca animalele.

Medicul trebue să fie suveran în comisia de revisie, și măsurele ce ar lua să fie considerate ca numaĭ în interesul țăreĭ, neînfluențându-se de nimenĭ, doar meseria de medic e liberă și independentă și sub ea caracterul poate să menție la adevěrata luĭ înălțime.

2) Legea recrutăriĭ trebuește modificată în sensul ca ceĭ cu știință de carte să fie trimișĭ în numěr maĭ mare la armata permanentă, iar serviciul acesta redus la doĭ anĭ.

3) Chiar strecurându-se în oștire oamenĭ în condițiunile de la punctul întâiŭ, eĭ să fie întrebuințațĭ la serviciurile particulare prin corpurĭ ca croitorĭ, cismarĭ, etc. saŭ să fie supușĭ pentru reformă; în tot casul să nu fie dațĭ ordonanțe oficereștĭ cum se obișnuește pe la unele corpurĭ cu șefiĭ de corp vitregĭ de oficeriĭ săĭ.

4) A se pretinde maĭ puțin oficerilor pentru ca și eĭ la rându-le să devie maĭ răbdătorĭ, maĭ puțin violențĭ, grăbițĭ etc. In același timp a se chema gradele inferioare Sergențiĭ și Caporaliĭ la sentimente maĭ puțin bestiale.

Tot relativ la acest punct, ar fi nemerit ca Comandamentele să fixeze anume progresia instrucțieĭ oamenilor și pe timp hotărât spre a se evita întrecerile la curse.

5) A se învoi de două orĭ pe an soldațiĭ ceĭ bunĭ cât și ceĭ mediocri; această voe să se dea la Paștĭ și la Crăciun câte 8 zile.

Și țara ca și armata nu ar perde nimic, garantăm din contră că va câștiga mult, dacă fie-care regiment ar avea în fie-care sĕptămână doĭ saŭ treĭ soldațĭ învoițĭ acasă, fie ca avĕnd interes a'șĭ vedea cum merge câmpul, fie că s'ar ivi nevoia unora ca să-'șĭ vadă un copil bolnav, pe tatăl, pe muma, nevasta etc. lucrurĭ destul de doritoare pentru o inimă ce bate și destul de omenescĭ pentru ceĭ ce ar lăsa inimele să bată sub sentimente de acestea.

De asemenea a se scuti de serviciŭ măcar o sĕptămână, aceasta ca respect dureriĭ, ce un soldat simte ca orĭ ce om ce ar perde pe tatăl, pe muma etc.

Drumul la dus și la întors să li se plătească când sunt învoițĭ la sărbătorĭ saŭ în alte împrejurărĭ, de către corp din masa de întreținere a căruĭ fond cresce enorm prin economiile ce se fac tot din hrana soldaților. Este o sumă neînsemnată ce s'ar cheltui pentru aceasta. căcĭ cu tarifele reduse ale căilor ferate, ar fi destul de rěŭ să lașĭ oameniĭ să meargă poște întregĭ pe jos, saŭ a plăti singurĭ drumul din puținul saŭ chiar nimicul ce ar avea.

6) In fie-care oraș unde este teatru, circ, spectacole publice să fie dușĭ a privi iar intrarea redusă în înțelegere cu autoritățile în drept să fie plătită din masa de întreținere.

De asemenea în loc de patru ore pe septămână de instrucție să li se pue muzica corpuluĭ să le cânte și se joace jocurĭ naționale pe care țăranul le iubește mult. Muzicile noastre militare aŭ ajuns curat civile, iar soldatul nu le aude niciodată; și asta tot din speculă, căcĭ se preferă 100 de leĭ contra înobilăreĭ caracteruluĭ a câte-va sute de oamenĭ.

7) Șefiĭ de corp să fie autorizațĭ a suspenda saŭ reduce în câte o zi orele de instrucție când i se va pĕrea că trupa a învățat bine un exercițiŭ, a se forma comenzĭ numaĭ din ceĭ rămașĭ în urmă cu instrucția care să lucreze, iar ceĭ avansațĭ să fie lăsațĭ în repaos; aceasta ar fi cel maĭ mare stimulent atât pentru uniĭ cât și pentru alțiĭ, și în acelaș timp ar vedea soldațiĭ că se ține socoteală de silința lor, iar nu că sunt considerațĭ numaĭ ca niște animale dresate în acelaș și unicul scop: înbogățirea stăpânilor lor.

8) Felul de predare al teoriilor și chiar teoriile în sine trebuesc reduse și schimbate; în acest scop ar fi nimerit ca Ministerul de resboiŭ să numească o comisiune care să aleagă care din manualele de teoriĭ din țară sunt maĭ potrivite cu priceperea soldatuluĭ, și care sunt maĭ simple și maĭ puțin încărcate de filosofie și de algebră; aceste manuale găsite sa se regulamenteze pentru toate corpurile, iar orele de teorie să se reducă la cel puțin treĭ ore că sunt prea de ajuns.

In fine:

9) Consiliile de războiŭ ar trebui să fie maĭ indulgente în darea dreptățiĭ în armată, a se căuta cât se poate ca membriĭ ce le compun să fie aleșĭ din inimĭ maĭ miloase.

Intr'un numěr viitor voiŭ arăta care ar fi mijlocul maĭ nimerit pentru a se suprima consiliile acestea fără rost și a se înființa la fie-care corp câte o comisie din oficerĭ, care să judece delicte ce privesc interesul corpurilor, a fi rezolvate în sînul lor și de o manieră astfel, ca foloasele trase pe urmele lor să fie reale.

Sentinela.

Un moștenitor pe ducă

VIENA, 19 Maĭ. — Archiducele Franț Ferdinand ale căruĭ frigurĭ aŭ crescut, a avut o noapte agitată; dimineața s'a produs o ușoară îmbunătățire; bolnavul a putut să se odihnească un ceas.

INFORMAȚIUNI

Ne cade din întâmplare sub ochĭ un numěr al ziaruluĭ parizian *Le Soir* din care extragem următoarea informațiune primită din Viena la 10 (22) Maiŭ.

Carmen Sylva fluerată

O depeșă din Viena anunță că drama *Meșterul Manole* al căreĭ autor e *Carmeu Sylaa* (pseudonimul Regineĭ Românieĭ) a fest fluerată de public la prima reprezentație (la Burgteatru),

In timpul sceneĭ când femeea luĭ Manole este zidită cu cărămizĭ, flueràturĭ și miorlăiturĭ s'aŭ auzit din toate părțile saleĭ, ceea ce nu s'a întâmplat nicĭ odată la Burgteatru. Fiind-că muzica cânta pentru a acoperi zgomotul, jumětate din auditorĭ se scula și eși cu zgomot din teatru.

Ce maĭ zice D. St. Velescu, maestrul critic al Regineĭ.

—✱—

Maĭ mulțĭ locuitorĭ din cătunul Vărăștĭ ne-a adus la redacție un afipt al Primaruluĭ local, semnat în regulă de Primar S. Stoian, avênd Nr. 392 din 13 Aprilie a. c. și pusă pecetea comuneĭ, prin care oprește pe toțĭ *creștiniĭ* d'a ocupa stranele bisericeĭ și d'a cânta.

Din pricina aceasta serbările Pașteluĭ aŭ fost un adevěrat scandal.

Rugăm pe bine-credinciosul director al Prefectureĭ de Ilfov să cerceteze cazul și să pună la pocăință pe acest netrebnic Primar. Cât pentru Popa Mihalache, care este atât de vinovat, suntem sigurĭ că I. P. S. Mitropolitul 'ĭ va da pedeapsa ce merită, de oare-ce locuitoriĭ 'ĭ-a adresat o plângere în toată regula.

—✱—

Din Craiova aflăm că zilele trecute s'a comis un omor în comuna Alângeștĭ județul Doljiŭ.

Arendașul Haralambie Melinescu ducându-se în zisa comună spre a aduna oameni pentru lucru, sățeniĭ amărâțĭ de purtarea luĭ s'aŭ unit și prinzîndu-l l'aŭ ucis.

Pe corpul luĭ s'aŭ găsit 12 împunsăturĭ de cuțit, gîtul 'ĭ era tăiat cum și pîntecele.

Un țăran a fost prins, el declară că la ucis singur dar se crede că și primarul este amestecat în această afacere împreună cu ispravniciĭ. O anchetă a fost deschisă.

—✱—

Rugăm pe D-nu Duca și înalta administrație a căilor ferate a ne spune dacă aŭ cunoștință de modul cum se primesc *cantitativ și calitativ* cărbuniĭ de la vapor și dacă aceștĭ cărbunĭ îndeplinesc condițiunile caetuluĭ de sarcinĭ.

Se știe că Direcțiunea căilor ferate a contractat în primă-vara aceasta 80,000 tone cărbunĭ Cardiff în valoare de peste 2 milioane și decĭ lucrul merită multă atențiune.

—✱—

Grâul s'a vîndut la Brăila cu 14,15 hectolitru 57 lbr greutate.

Rapița pentru August 17,75 hectolitru; Porumbul pentru Septembrie 10 leĭ hectolitru 59 lbr greutate; Orz predat magazie 46 lbr. 8 leĭ 20.

Porumb predat magazie 60 3/4 lbr. 9.85.

—✱—

Nĭ se scrie din Caracal următoarele:

Duminică 12 corent, profesorul de științele naturale de la gimnaziul din Caracal a făcut o interesantă și plăcută excursiune cu eleviĭ gimnaziuluĭ cl. II și a III-a, care va rĕmânea adânc gravată în sufletul elevilor. D-l Biculescu a făcut în cursul a 12 ore un adevĕrat curs practic de botanică în mijlocul câmpuluĭ și seara aŭ poposit la preotul Vlădescu în Drăgăneștĭ, marginea districtuluĭ. In tot cursul excursiuneĭ, limba profesoruluĭ a tăiat în fier, făcênd la fie-care pas pe elevĭ a'șĭ explica minunile naturiĭ și a'ĭ face să rĕmâie uimițĭ față de multele fenomene și fapte pe care cu o plăcere le explica.

—✱—

Marele duce George al Grecieĭ s'a imbarcat alaltăerĭ la 5 ore, însoțit pe bord de către Saïd-Pașa și de mariĭ demnitarĭ otomanĭ. „*Korniloff*" a ridicat ancora în timpul nopțiĭ și a pornit spre Crimeea.

—✱—

Mare eveniment.

Alaltăerĭ D. Colonel Gorjan a mâncat la masa Impěratuluĭ Austrieĭ; mulțămită invitațieĭ ce M. S, Imperială și apostolică a adresat întreguluĭ Congres postal.

—✱—

Kilogramul de carne se vinde la Iașĭ cu 1 leŭ, unde o să ajungă nu se știe.

—✱—

La Bacăŭ, s'a deschis seria conferințelor publice, ținute de Societatea „Munca".

Joĭ 23 Maĭ D-l *Ioan I. Curelescu*, va vorbi despre: „*Femeea din punct de vedere intelectual*".

—✱—

S'a găsit o poliță de 80 leĭ în sala tribunaluluĭ, păgubașul se poate adresa strada Uranus No. 9, colț cu strada Minotauruluĭ.

—✱—

Ierĭ pe la orele 3 și 1/2, caĭ de la o trăsură de piață s'aŭ speriat și aŭ spart geamurile magazinuluĭ Eugenie Sobre.

—✱—

Aflăm că D-nul Locotenent Cihak, unul din redactoriĭ *Revisteĭ Artilerieĭ* și fiŭ al celebruluĭ filolog Alexandru Cihak, a propus în numĕrul trecut al *Revisteĭ* un noŭ sistem de înhămare cu cincĭ caĭ pentru Artileria de câmp. Acest sistem de și viŭ discutat, pare a realiza avantage considerabile, — dacă ar fi adoptat în Artilerie.

—✱—

S'a prezentat ierĭ la redacțiunea noastră D-l Dr. Edeleanu și ne-a comunicat că fabrica de apă gazoasă a d-luĭ Schäffer care fusese închisă alaltă-ierĭ, a fost redeschisă de oare-ce s'a constatat că capetele sifonilor conțin maĭ puțin plumb de cât cantitatea cerută de regulamentul serviciuluĭ sanitar.

—✱—

Sinuciderea din Str. Sfinți

Astă-zĭ de dimineață pe la orele 5 și jum. s'a găsit strangulat într'o retiradă în strada Sfințĭ Nr. 31, soldatul Aron Stechlman, din regimentul 6 de dorobanțĭ compania I.

D-nul Prim-Procuror Sfetescu, D-nul Procuror Mitilineu, D-nul Doctor legist Minovicĭ și D-nul Inspector Șuțu înștiințațĭ aŭ venit la fața loculuĭ unde aŭ constatat moartea soldatuluĭ.

La întrebările făcute de reporterul nostru unuĭ tînăr care dormise în acea noapte cu nenorocitul soldat, el rĕspunse că Aron era trist și că se plângea că 'ĭ e frică de armată. Pe la orele 12 noaptea soldatul a eșit din odae, a luat o lampă și s'a dus în retiradă unde s'a sinucis.

Lângă el s'a găsit un cuțit cu care tăiase fringhia cu care s'a strangulat. Lampa era stinsă.

—✱—

Sâmbătă seara la reprezentația dată de societatea *Unirea*, în momentul când D. Dragomirescu care juca rolul luĭ Creon a intrat în scenă, maĭ mulțĭ studențĭ aŭ început a'ĭ striga: jubilistu! jubilistu! așa că reprezentația a fost întreruptă câte-va momente.

MONTJOYEUX

CEARTA

Personagiĭ: *D-ra Regalet, Doamna Regalet, Natalia.*

(Două ore dimineața D și D-na Regalet se întorc de la un bal; în trăsură nu aŭ schimbat nicĭ o vorbă).

Doamna (căzênd pe scaunul lung): Nu maĭ pot... Era o căldură nesuferită în salonul acela... și în trăsură...

Domnul (preumblându-se prin cameră): Ba, mie, maĭ că 'mĭ era frig.

Doamna: Dac'aĭ deschide o fereastră?

Domnul: Bucuros... nimic nu 'ĭ maĭ bun pentru reumatismul meŭ ca rĕcoarea nopțiĭ.

Doamna: Iartă-mĕ... dar și astă seară aĭ reumatism?... Dacă'ĭ așa, nu deschide.

Domnul: Pentru ce nu?

Doamna: O să aĭ durerĭ!

Domnul: O! durerile mele.. adevĕrat că eștĭ prea bună azĭ. De obiceĭ... *(deschide fereastra)*... Așa, eștĭ mulțumită?

Doamna: Bine! dragul meŭ... nu 'țĭ-am zis să o închizĭ?... e un frig grozav afară...

Domnul: Ba nu, ba nu... temperatură delicioasă, din potrivă.... Să deschid și pe cea-l'altă? *(Deschide cu furie și a doa fereastră).*

Doamna: Dar bine, ce te-a apucat? Ce aĭ?

Domnul: Eŭ? nimic... Ce vreĭ să am?

Doamna: Nu știŭ.... Câte odată eștĭ așa de ciudat!

Domnul: O! aĭ putea să zicĭ plicticos....

Doamna: Am zis ciudat, n'am zis plicticos.... cine 'țĭ spune că eștĭ plicticos?

Domnul: O! nu'ĭ nevoe ca s'o spue cine-va.... nicĭ D-ta nicĭ altcine-va.... asta se vede numaĭ decât... Ș'apoĭ, nu'ĭ mirare... La vîrsta mea!

Doamna: La vîrsta D-tale?... Ce vîrsta?.... N'ar zice acum cine-va că eștĭ de șeapte-zecĭ și cincĭ de anĭ?

Domnul: O să vie și mie ăștia... trebue numaĭ puțintică răbdare.

Doamna: Puțintică.... multă.... am vremea să aștept....

Domnul: (dupe o tăcere, maĭ posomorît și ne maĭ tutuind). D-ta aĭ putea să împingĭ la roată... ca persoana aceea pe care juriul din....

Doamna: Zĕŭ! eștĭ ciudat!... Ițĭ spun drept, sunt z le....

Domnul: Când sunt caraghios, nu'ĭ așa?.. Și jenant?...

Doamna: Asta nu... 'Mĭ facĭ toate voințele mele....

Domnul: Domnul Vercel poate că nu e de părerea asta?

Doamna: D. Vercel?... Da cine'ĭ domnul acela Vercel?

Domnul: Domnul cu care aĭ jucat nu știŭ de câte orĭ toată seara?

Doamna: A! da, da.... Nu'l cunosc.

Domnul: Firește.

Doamna: Nicĭ odată nu 'mĭ-a vorbit în viața luĭ.

Domnul: Nu'ĭ urît om.

Doamna: Firește că nu'ĭ urît om.

Domnul: Eram sigur!

Doamna: De ce eraĭ sigur?

Domnul: Că domnul Vercel îțĭ place.

Doamna: Cine? el?... nu'mĭ place nicĭ el nicĭ D. Barassin.... nicĭ D. Thirolier....

Domnul: Și dênșiĭ 'țĭ fac curte?

Doamna: Nu'ĭ vorbă de asta..... Mĕ întrebĭ dacă 'mĭ place D. Vercel: îțĭ rĕspund că nu'mĭ place el după cum nu'mĭ place nicĭ Barassin nicĭ Thirolier, nicĭ altul.

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

(139)

CHARLES MEROUVEL

MORȚI ȘI VII

XXXI

Sinucisă

Fata făcu ușor partea întîia a programuluĭ; însă când o ținu Gomès în mâinĭ se plecă pe pĕrul eĭ și'ĭ zise ceva.

Ea zîmbi.

Pe fața eĭ încântătoare se rĕspîndi o bucurie supra omenească, o bucurie de triumf.

Dobînd'se ce voia.

Publicul, cu capul ridicat spre ea, vĕzu zîmbetul acesta și numaĭ decât Spaniolul o asvîrli înainte.

Ea executa saltul periculos; însă în loc să s'agațe de trapezul care vine la dînsa, Lorenza nicĭ nu întinse măcar brațele pe el și căzu pe marginea plaseĭ, tăiată în doĕ, ca să sară apoĭ până pe băncĭ unde rĕmase fără mișcare.

Atuncĭ izbucni din toate piepturile acel țipăt de groază care încremeni pe George Dambert.

Lorenza era ruptă în doĕ, însă rĕsufla încă.

Fu dusă în foaieŭ.

Peste cincĭ minute nu maĭ era nimenĭ în circ.

In prejurul Lorenzi era numaĭ un doctor, câțĭ-va camarazĭ și Gomes, sĕlbatic, groaznic de negru la față, rezimat de ușe și necutezând să s'apropie de victima luĭ.

In cădere, capul Lorenzi scăpase neatins.

George Dambert alergă lângă ea.

Cum îl zări, Lorenza îĭ făcu un semn:

— Aci eraĭ? îl întrebă.

— Tocmaĭ veneam în grabă... nenorocită copilă!

— Ba nu... din potrivă, sînt fericită.

— Cum așa?

— Giovana a murit?

— Vaĭ!

— Și eŭ mor.... numaĭ decât.... Spune'mĭ că nu mĕ înșel, doctore!

— Trebue să sperĭ.

— Ba nu.

Lorenza îșĭ arătă pieptul. Acolo avea biletul soreĭ sale.

— Gomès! zise ea cu un glas tot maĭ slab.

Gomes veni.

— Citește.

Spaniolul citi și îndată se îngrozi.

— A murit! zise el

— Da unde va fi ea voiŭ fi și eŭ! Ți-am spus!

Zise luĭ Dambert:

— Ascultă dorința uneĭ murinde și fă așa ca să nu fim despărțite!

— Giovana te a recomandat mie! zise el. Ea spera că o să fiĭ fericită și aĭ fi fost.

— Sînt!

Lorenza încercă să întindă o mână spre Gomes.

Spaniolul îngenuchiă lângă dînsa, și ea, slabă, murmură vorbele acestea:

— Iartă-mĕ și 'țĭ mulțumesc!

Gomes era biruit.

Lorenza maĭ zise câteva vorbe neînțelese.

Dambert îĭ ținea o mînă într'ale luĭ.

— Voința d-tale va fi împlinită, îĭ zise el. Vețĭ fi culcate întracelaș mormînt.

Lorenza îĭ mulțumi cu ultima'ĭ privire.

Și îndată ochiĭ i se făcură sticloșĭ, capu'ĭ căzu pe spate, oftă.

Murise.

La ceasurile 1 dupe miezul nopțiĭ Lorenza se odihnea pe patul unde sora eĭ părea că doarme.

Aceste doĕ martire ale destinuluĭ îșĭ împliniseră datoria.

XXXIV

Maĭ pe urmă

A treia zi, în murgul seri, o trăsură se ivi în capătul alei de la Jonchere.

Sosirea aceste trăsurĭ trasă de doĭ caĭ era prevĕzută, findcă îndată ce se ivi, un om în costum de gard, cu stema familieĭ de Charnay săpată pe placa de argint de la șapca luĭ, ieși din pavilion și deschise poarta grilajuluĭ ca să treacă trăsura.

Trăsura se duse drept la capela cu edera.

Pe capră sta Gilles Pourçain lângă vizitiŭ.

Parcul părea pustiŭ.

Trăsura nu întâlni nicĭ un suflet în drumul eĭ.

Când ajunse la capelă se opri.

Pourçain și vizitiul se deteră jos.

Din trăsură scoaseră doĕ cosciuge de ștejar și le puseră unu lângă altul, în mijlocul capeleĭ, pe lespezile carĭ până atuncĭ acoperea un mormînt gol.

Pe urmă Gilles Pourçain închise ușa capeleĭ, scoase cheia și plecă, pe când trăsura se 'ntorcea pe unde venise.

Trecură doĕ ore.

O a doa trăsură, o caretă trasă tot de caĭ cu chirie, sosi în fuga cailor și se opri tot la ușa capeleĭ.

Se dete jos întîĭ un bărbat, pe urmă o feme în doliŭ și pe urmă o fată.

Bărbatul era George Dambert; femeea doamna de Vaunoise; fata, Jeana Baudru.

Careta rĕmase în loc.

Ușa capeleĭ se deschise iar.

Pourçain se puse în prag.

Contesa îl întrebă cu un semn.

— Ordinile dv. sînt executate! zise el. Așteaptă.

— Treĭ zidarĭ, cu mistria în mână, ședeaŭ lângă zidul tindeĭ.

Lespedea din mijloc era dată la o parte și se vedea gura uneĭ bolțĭ.

Un popă bĕtrîn, în odăjdiĭ, sta în genunchĭ și se ruga pe treptele altaruluĭ.

Era preotul de la Jonchere, un bĕtrîn simplu și drept, foarte iubit de țăraniĭ luĭ.

Contesa, Jeana și George Dambert îngenuchiară și eĭ.

Preotul zise câteva rugăciunĭ scurte, binecuvîntă cosciugele și făcu un semn.

Zidariĭ s'apropiară.

Blanșa căzu pe coșciugul ficeĭ sale plângênd și țipând.

Jeana plângea în tăcere.

George Dambert, cu pleopele roșiĭ, sta posomorît.

Zidariĭ coborîră cosciugele în boltă și cimentară lespedea.

Dorința celor doĕ nenorocite era înplinită.

Amîndoĕ fuseseră îngropate la un loc.

Giovana și Lorenza dormeaŭ una lângă alta, la umbra zidurilor acestora îngropate subt verdeață.

Pentru întîia oară decând se născuseră, dupe o viață de suferințe și de chinurĭ, găseaŭ odihna și era odihna de vecĭ.

Ceremonia nu ținuse o jumĕtate de ceas.

(Va urma)

Domnul : Curaj!.... Şi maĭ cine?..... Nu'țĭ fie rușine!.... Fă o listă!

Doamna : Heĭ! scumpule, aĭ ajuns să mĕ superĭ!

Domnul : Ştiŭ.... Ştiŭ....

Doamna : Atuncĭ, pentru ce te încăpățînezĭ să mĕ ducĭ în lume? Dacă crezĭ tu că eŭ țiŭ la ast-fel de oamenĭ?

Domnul : Dar încă eŭ!

Loamna : Să şedem acasă.... să nu maĭ ieşim nicăierĭ....

Domnul : Aşa ar fi maĭ comod.

Doamna : Ce vreĭ să maĭ zicĭ?

Domnul : Negreşit.... un bărbat care șade la biuroŭ toată ziulica.....

Doamna : Heĭ Hypolit.... destul atâta?

Domnul : Tu o să îngrijeștĭ negreșit ca copiĭ să fie duşĭ la Tuileriĭ saŭ la Câmpiĭ Elyseĭ....

Doamna : Pentru ce?..... Când?...

Domnul : Eĭ acum sunt marĭ..... și....

Doamna : Nu'ĭ maĭ bine să sfârşim vorba asta?

Domnul; Pentru ce aĭ început tu?

Doamna : Am început... eŭ?

Domnul : O! de multă vreme... Insă nu maĭ pot răbda.

Doamna : Nu'ĭ cu putință.

Domnul : Şi asta n'are să ție mult, îțĭ jur!

Doamna : Cam câtă vreme?

Domnul : Rîzĭ?.... Mĕ ieĭ în rîs?.... Vreĭ să mĕ facĭ să'mĭ ies din fire?

Doamna : Ba nu să nu'eşĭ din nimic...

Domnul : Vezĭ că nu'mĭ ar trebui tocmaĭ mult, ştiĭ tu? Nu'ĭ vorba fiindcă eŭ nu sunt aşa de bogat ca tine....

Doamna : Ce are a face averea cu ce vorbim noĭ?

Domnul : Nu cred că'țĭ închipuĭ că ți-aş opri zestrea?

Doamna : Vezĭ bine că nu....

Domnul : Şi că aş voi averea ta?

Doamna : Averea mea saŭ averea alteia...

Domnul : Poate.

Doamna : Ce aĭ zis?

Domnul : Am zis: poate?

Doamna : Ah! mizerabilul!

(Aŭ început să vorbească maĭ tare. Doamna tremură. Intră Natalia, slujnica, speriată)

Domnul : Heĭ! îmĭ pare bine!... Intră, intră, Natalio... dragă... poțĭ să staĭ să asculțĭ...

(*Doamneĭ Regalet*): Zi te rog și în fața eĭ că sunt un ticălos.

Doamna : N'am zis ticălos.

Domnul : O! am auzit bine... am niște urechĭ...

Doamna : Ba ce urechĭ!

Domnul : Bravo!.. Aĭ auzit, Natalio? Doamna mĕ face măgar... Haide. haide! Doamnă... Am un martor acum.

Doamna : Natalio, du'te de te culcă...

Domnul : Natalio, să nu te ducĭ să te culcĭ! Te opresc!

Doamna : Bine!.. îmĭ pare bine că știŭ acum.. mĕ aşteptam la aşa ceva din partea D-tale... *(Incepe să plângă.)*

Domnul : Minunat!... Deşteaptă copii ca să vază și eĭ cum ne certăm... Numaĭ asta le maĭ trebuia, dupe pildele ce li se dă în fie-care zi... Insă am să țiŭ copii cu mine, drăguțiĭ copiĭ nevinovațĭ!...

Doamna : Să'ĭ țiĭ cu D-ta? pe copii meĭ? Nicĭ o dată!

Domnul : Vom vedea!

Doamna. Nu merge pe vom vedea! Plec la mama acasă şi'ĭ iaŭ cu mine.

Domnul : N'aĭ să'ĭ ieĭ... eŭ am legea cu mine...

Domna : Legea?... Ce lege!... heĭ! heĭ! Par'că mĕ sperie pe mine legea!

Domnul : Natalio, auzĭ... Domna insultă pe judecătorĭ acum... vrea să ia copii cu sila..

Doamna : Lasă-mĕ să plec... Vreaŭ să plec!

Domnul : Foarte bine!

Doamna : Dă'mĭ copii.

Domnul : Dumitale, să'țĭ daŭ nişte ființe fără apărare!

[Doamna se repede în camera d'alăturĭ. Se'ntoarce cu un copil în brațe. Domnul se silește să i'l smulgă. In luptă sgârie copilul pe obraz; picură sânge.]

Domnul : Iac'aşa!... Iţĭ place?... Ah! vreĭ să'l omorĭ! sârmanu îngeraș! Ah! aĭ să plăteştĭ scump sângele ĕsta!

Doamna : Aĭ neruşinarea să spuĭ că vreaŭ să omor pe Paul al meŭ!... Monstrule!

Domnul : Ieșĭ... ieşĭ, doamnă, saŭ nu maĭ respunde de nimic... Sunt domol, mĕ vezĭ, însă sunt lucrurĭ...

Doamna : Eştĭ cel maĭ de rînd om!

Domnul : Nu pentru d-ta, negreşit!... *(Natalieĭ)* : Aĭ auzit: 'mĭ-a zis că sunt cel maĭ de rînd om!

Doamna: Mĕ goneşte!... el!... el!

Domnul : Să'ĭ spuĭ mamĭ d-tale complimente din parte'mĭ.

Doamna : Mişelule! Oh! şi când mĕ gândesc că am fost măritată cu ast-fel de canalie! *(Iese)*.

Domnul : Spune tu, spune... *(Nataliĭ)* Mâine de dimineață la nouĕ ceasurĭ... şi să fie fierbinte.

ŞTIRI DIVERSE

BERLIN 18 Maĭ. — Trăsura în care se aflaŭ Impăratul şi Impărăteasa s'a lovit de un omnibus pe piața Opereĭ; nu s'a întâmplat nicĭ un accident, M.M. L.L. aŭ urmat drumul.

LONDRA, 18 Maĭ. — Se anunță din Moscova ziaruluĭ Standard că 3 zile înainte de dată fixată pentru visita Țaruluĭ la exposiție, 4 lăzĭ marĭ de dinamită aŭ sosit la vama exposițieĭ; se declarase că conțineaŭ maşine.

Acelaşĭ ziar află că s'aŭ descoperit niște mine sub residența oficială a generaluluĭ Dolgorocoff și sub drumul de fer care trece aproape de Tver.

LISABONA, 30 Maĭ. — Tratatul Anglo-Portuges semnat alaltă-ierĭ va sosi Lunĭ saŭ Marțĭ și va fi supus îndată Camereĭ Cortesilor.

Liga pentru Unitatea de cultură a Românilor

Lista de subscripție a ziaruluĭ *Adevĕrul*:

Suma din urmă leĭ . . 1606.00

(Va urma) *Total leĭ 1606.00*

Alergările de Caĭ

Ultima zi de alergărĭ a fost ierĭ şi cu toate că lumea crezuse un moment că ploaia cea mare care începuse de dimineață, va împedeca alergarea, timpul însă s'a îndreptat şi alergările s'aŭ ținut.

La orele 2 ș'un sfert, Jockei intrațĭ pe pista pentru **Premiul Paşcanĭ**, cu distanța de 2500 metre.

Loteria a d-lor Malla și Bădescu, condusă foarte bine, eși cea întâiŭ luând premiul de 2,000 de leĭ, iar *Unda* a d-luĭ Marscu a eşit a doua luând 250 leĭ.

La pariurĭ pentru 5 leĭ s'a plătit 10. Calul scos în licitație a rĕmas tot al proprietarilor.

La premiŭ **Marş** cu distanța de 1,500 metri *Ghizela* a d-luĭ Gălășescu a eșit întâiŭ luând premiul de 1000 leĭ și 30 la sută din intrărĭ. *Peruche* a d-luĭ Mărescu a sosit a doua luând 70 la sută din intrărĭ. La pariurĭ pentru 5 leĭ s'a plătit 15.

Premiul Jockey Club, distanța de alergat 3,000 metre.

Aci *Saint-Cyrien* al d-luĭ Al. Marghiloman, a repurtat o victorie frumoasă luând premiul de 5,000 leĭ. *Reine Gabrielle* a d-luĭ Mărescu a eşit a doua luând 500 leĭ. La pariurĭ s'a plătit pentru 5 leĭ 6.

La premiul **Otopenĭ** alergare cu obstacole; distanța de 3,600 metri Vilberoy al D-luĭ M. Marghiloman a alergat singur, dar pentru că sĕptămâna trecută a căzut într'un şanț de la ultimul obstacol n'a voit a sări cu nicĭ un chip așa că cursa nu s'a considerat rĕmâind în casa societățiĭ premiul.

Handicap liber alergare de 1,600 metri. Aci contele Esterhazy a eșit învingător cu calul sĕŭ *Pretendent*, luând 1,500 leĭ, al doilea a eșit *Sa-Grace* a D-luĭ Marghiloman care a luat ceĭ 300 leĭ la Pariurĭ s'a plătit pentru 5 leĭ 30.

Premiul Călăraşilor cu distanța 1,500 metri. Din cauza mareluĭ numĕr de caĭ, de astă dată această cursă a fost împărțită în douĕ, cu șase premiĭ:

In **Cursa I-iŭ** 12 caĭ. A eşit învingĕtorĭ, ca în tot-d'auna *calul 9* (Buzĕŭ) luând 300 leĭ, al doilea *calul 6* (Tulcea) luând 200 leĭ și al treilea *calul 5* (Ilfov) luând 100 leĭ. La pariurĭ pentru 5 s'a plătit 10 leĭ.

Cursa II-a 11 caĭ a eşit întâĭ *Calul 4* (Romanațĭ) luând premiul de 300 leĭ, al doilea *Cal 1* (Tecucĭ) luând 200 leĭ și al treilea *calul 2* (Râmnicu-Sĕrat) luând 100 leĭ.

La pariurĭ s'a făcut cea maĭ frumoasă lovitură pentru 5 leĭ s'a plătit 80, ceĭ cu bilete de 20 leĭ aŭ luat 320 leĭ.

Şi prin această frumoasă lovitură cursele din primă-vara aceasta s'aŭ sfârșit.

* * *

PARIS, 19 Maĭ.—*Alergările din Auteuil*. Steeple-Chase a fost câştigat de Saida, cal frances; Grosmaun al doilea; Summi Tall, englez al 3-lea.

Soc. științ. literară „Tinerimea Română"

PROGRAMA

SERBĂREI CELEI DE A XIV-a ANIVERSARE

Marți, 21 Maĭ 1891

I

Deschiderea serbăriĭ se va anunța de o musică militară, care va intona *Deştéptă-te române*, iar corul şcoaleĭ primare de băețĭ, din cul. Verde, Nr. 8 va intonaimnul: *Hora Unireĭ*.

II

La orele 2 p. m., D. *Niculae S. Dumitrescu*, preşedintele Societățiĭ, va deschide serbarea prino cuvêntare, în care va arĕta pe scurt scopul şi mersul Societățiĭ.

III

Vor vorbi D-niĭ delegațĭ aĭ diferitelor Societățĭ şi instituțiunĭ. Se vor citi telegramele şi adresele de felicitare.

IV

D. *Al. I. Şonțu* va vorbi despre: «*Cum crescem*».

V

a) Eleva DANIELOPOL MARIA, clasa I, şcoala de galben 12 va recita poesia: Odă la ostaşiĭ românĭ, de *V. Alexandri*.

b) Eleva ALEXANDRESCU MARIA, clasa II, şcoala de Roşu, No. 2, va recita poesia: **Rochița**, traducțiune de *N. Țincu*.

c) POPESCU ALEXANDRINA, clasa II, preparată în particular, va recita poesia: **Limba românéscă**, de *G. Sion*.

d) BORCESCU MARIA, clasa II, preparată în particular, va recita poesia: Roxandra, de *D. Bolintineanu*.

e) VULCĂNESCU DACIA, clasa IV, scóla de Roşu 2, va recita poesia: Dan, căpitan de plaĭ, de *V. Alexandri*.

f) Elevul NICOLAE DUMITRU, clasa II, scóla rurală de la Lipia-Bojdanĭ, va recita poesia:

g) Elevul PETRESCU NICOLAE, clasa III. scóla de Galben, No. 12, va recita poesia: «Ițic gândesce» de *Th. Speranță*.

VI

D. *G. Sion*, membru al Academieĭ române şi membru onorific al Societățiĭ nóstre, împreună cu preşedintele Societățiĭ vor face distribuirea premielor.

VII

Serbarea se va închide prin întonarea de către cor a imnuluĭ *Gintea Latină*, iar de Muzica Militară *Marşu luĭ Horea*.

VII

Acéstă programă se va aduce la îndeplinire de către Comitetul Administrativ al Societățeĭ.

EPIGRAMA

Luĭ Eugeniu

Copil fiind dedese probe
Pe-al spirituluĭ larg domeniu,
De 'nțelepciune... Toată lumea
Zicea că va ieşi un geniu.

—x—

Copilul se dezvoltă zilnic,
Toțĭ aşteptaŭ să'l vadă geniu;
El însă a rĕmas la urmă
Numaĭ un simplu... Eu-geniu!

Tradem.

Lista de subscripțiune pentru ridicarea unuĭ monument național în orașul Ploeştĭ, spre amintire vitejilor vînătorĭ din Batalionul al II, căzuțĭ în rezboiul din 1877 (78).

(Va urma) Total . 404.00

Ultime Informații

Rugăm pe deputațiĭ independențĭ, din orĭ-ce grup politic, să ceară cu stăruință votul pe față pentru votarea crediteluĭ de 45 milioane al fortificărilor.

Trebue ca să se știe cine sunt aceĭ, carĭ, știind astăzĭ ce sunt fortificările, maĭ aŭ cutezarea de a le vota, ca Țara să imprime pe fruntea lor pecetea neştearsă a trădătoruluĭ.

—✱—

Epilogul jubileuluĭ:

„Fereşte-mĕ Doamne de amicĭ, căcĭ de inamicĭ mĕ voiŭ feri eŭ"— zice poporul... Şi multă înțelepciune conține cuvêntul poporuluĭ.

Guvernul de paradă aducênd pe primariĭ comunelor rurale pentru serbarea jubileuluĭ, a voit să-şĭ creeze din eĭ niște agențĭ, carĭ reîntorcêndu-se în sînul poporuluĭ să glorifice pe Miniştri, să glorifice pe Rege.

Lucrurile aŭ ieşit însă pe dos;

Din toate unghiurile țăriĭ ne vine știrea, că primariĭ ruralĭ s'aŭ întors în sînul familieĭ și consătenilor lor foarte amărâțĭ.

„Ne-aŭ dus în vagoane de vite — zic eĭ. Acolo ne-aŭ ținut treĭ zile flămânzĭ şi am dormit prin grădine şi în rĕspântiĭ; pe când **Vodă** şi **boieriĭ** benchetuiaŭ în palate".

„Măĭ, rĕŭ îșĭ bat joc de noĭ ciocoiĭ; rĕŭ îşĭ bate joc de noĭ Vodă — mĕ!

Acestea sunt cuvintele ce rostesc primariĭ la sate, pe carĭ noĭ le scoatem din epistolele primite.

Inainte Domnilor Miniştri! Noĭ vĕ datorăm recunoştință; căcĭ ne ajutațĭ colosal în opera noastră.

Maĭ înscenațĭ o serbare dinastică şi D-voastră cu dinastie cu tot vețĭ avea meritul a fi scăpat înşi-vĕ țara de robia în care se află.

—✱—

Ziarul *Le Temps* de la 15 (27) Maĭ a publicat următoarea telegramă primită de la corespondentul sĕŭ din Bucureştĭ:

Cu toată dania însemnată, făcută de Rege ministeruluĭ instrucțiuneĭ publice pentru a fonda o bibliotecă deschisă tot-d'a-una studenților şi pentru a forma un fond de ajutor pentru studențiĭ săracĭ, tinerimea universitară din Bucureştĭ a luat hotărîrea de a se abține de la serbările jubileuluĭ regal cu toate demersurile făcute de ministrul președinte, generalul Florescu, pe lângă asociația universitară și societatea studenților în medicină, hotărîrea de a se abține a fost menținută.

Intr'o mare adunare de studențĭ din toate facultățile, ținută în sala Universitățeĭ, s'a decis, cu o mare majoritate, ca, donațiunea nefiind făcută pe numele nicĭ uneĭ asociațiĭ de studențĭ, ci ministruluĭ instrucțiuneĭ publice, nu era loc, pentru moment, a se discuta această chestiune.

Pentru a înțelege şi aprecia însemnătatea acesteĭ hotărîrĭ, trebue să se știe că Regele făcuse o danie identică în 1866, la începutul Domnieĭ sale. El dăduse 140,000 francĭ, dar nimenĭ n'a aflat vr'odată ce aŭ devenit aceştĭ banĭ, cu toate numeroasele reclamațiunĭ ale preseĭ.

—✱—

Regele a dat ordin ca ofițeriĭ să nu poarte cât va sta Dênsul în capitală bluze de dril. Dar când Regele nu ar pleca de cât în Septembre, la ce ar maĭ fi bun privilegiul ce pare că se îndură a da ofițerilor? Negreşit, 'ĭ vine bine M. Sale să dea astfel de ordine când poate să stea toată ziua la umbră. Am voi să'l vedem însă alăturea cu ceĭ l'alțĭ ofițerĭ, carĭ umblă prin arșița soareluĭ la o temperatură de 32° și cred că atuncĭ I-ar peri Prusaculuĭ Incoronat cheful de a da ordine pe care ne abținem de a le califica.

Bine ar fi ca ofițeriĭ superiorĭ să-L facă să înțeleagă că clima Românieĭ nu e aceeaşĭ cu a Prusieĭ.

—✱—

Adunarea generală a Ligeĭ centrale pentru unitatea culturală a Românilor este convocată pe ziua de 21 Maĭ curent, la orele 2 și jumĕtate p. m., în sala cea mare a Universitățeĭ.

La ordinea zileĭ alegerea a 3 membri în comitet, precum şi a 3 censorĭ.

—✱—

Din causa sărbătoreĭ de mâine Sfințiĭ Impărațĭ Constantin şi Elena; atelierul nostru fiind închis „Adevĕrul" nu va apare de cât Mercurĭ la orele obişnuite.

—x—

Pentru D. director al regieĭ monopolurilor statuluĭ.

Un inspector al regieĭ, funcționar zelos intră într'o cafenea şi luând un chibrit de pe masă, îl aprinde dintr'o dată.

— D-le eştĭ contrabandist! strigă el răstit către cafegiŭ.

— Pentru ce?

— Pentru că aĭ chibriturĭ carĭ iaŭ foc.

Tablou!

—✱—

Societatea *Gheorghe Lazăr* roagă pe membriĭ sĕĭ, să participe la adunarea generală estra-ordinară, ce va avea loc astăzĭ Lunĭ 20 Maiŭ 1991, ora 8 seara precis, la ordinea zileĭ fiind:

1) Alegerea comitetuluĭ de 3.

n) Alegerea celuĭ de al II-lea secretar.

3) Luarea în discuțiune a recomandăriĭ unuĭ noŭ membru.

—✱—

Poşta Redacțieĭ. — O scrisoare prin care ni se denunța sălbăticiele Locotenentuluĭ Dimcea din Regimentul de Dorobanțĭ din Folticenĭ am trimis'o D-luĭ Ministru de Resboiŭ.

O alta prin care ni se denunță ciupelile unuĭ comisar din Călăraşĭ am trimis'o prefectuluĭ județuluĭ Ialomița spre a cerceta şi devia pe acest mititel pungaş oficial.

Charlotte Kinbaum
Oscar A. Brawermann
Logodițĭ

CURSELE VAPORELOR DE POSTA PE DUNARE

CURSE IN JOS:

Stația			
Dela Orșova	Sâmb. 4^{30} p.m.	Luni 4^{30} p.m.	Joi 4^{30} p.m.
« Severin	« 7 «	« 7 «	« 7 «
« Brsa-Palanca	« 8^{40} «	« 8^{40} «	« 8_{40} «
« Radujevatz	« 10^{15} «	« 10^{15} «	« 10_{15} «
« Gruia	« 10^{40} «	« 10^{40} «	« 10_{40} «
« Calafat	Dum. 12^{30} a.m.	Marț. 12^{30} «	Vin. 12_{30} a.m.
« Widdin	« 1^{45} «	« 1^{45} «	« 1_{45} «
« Lompalanca	« 4 «	« 4 «	« 4 «
« Bechet	« 6^{35} «	« 6 «	« 6_{35} «
« Rahova	« 7 «	« 7 «	« 7 «
« Corabia	« 9 «	« 9 «	« 9 «
« Nicopoli	« 10^{40} «	« 10^{40} «	« 10_{40} «
« Măgurele	« 11 «	« 11 «	« 11 «
« Zimnicea	« 12^{5} p.m.	« 12^{50} p.m.	« 12_{50} »
« Șiștov	« 1^{30} «	« 1^{30} «	« 1_{30} «
« Ruaciuk	« 4^{45} «	« 4^{45} «	« 4_{45} «
« Giurgiŭ (Sm.)	Luni 3 a. m.	Merc. 3 «	Sâm. 3 a.m.
« Turtukaia	« 5^{15} «	« 5^{15} «	« 5_{15} «
« Oltenița	« 5^{30} «	« 5^{30} «	« 5_{30} «
« Călărașĭ (or.)	« 5^{30} «	« 5^{30} «	« 5_{30} «
« Silistria	« 7^{30} «	« 7^{30} «	« 7_{30} «
« Ostrov	« 8 «	« 8 «	« 8 «
« Cernavoda	« 11 «	« 11 «	« 11 «
« Hârșova	« 1 «	« 1 «	« 1 p.m.
« Gura-Ialomiț.	« 1^{30} «	« 1^{30} «	« 1^{30} «
in Brăila	« 4^{30} «	« 4^{30} «	« 4^{30} «
« Galațĭ	« 5^{30} «	« 5^{30} «	« 5^{30} «

—:o:—

CURSE IN SUS:

Stația			
Dela Galațĭ	Marțĭ 9 a.m.	Joĭ 9 a.m.	Dum. 9 a. m.
« Brăila	« 10_{24} «	« 10_{24} «	« 10_{24} «
« Gura-Ialomiț.	« 2^{20} p.m.	« 2^{20} p.m.	« 2_{20} p.m.
« Hârșova	« 3 «	« 3 «	« 3 «
« Cernavoda	« 6 «	« 6 «	« 6 «
« Ostrov	« 9 «	« 6_{44} «	« 9_{44} «
« Călărașĭ (or.)	« 7 «	« 7^{30} «	« 7_{30} «
« Silistria	« 11 «	« 11 «	« 11 «
« Oltenița	Merc. 2^{30} a.m.	Vin. 2^{30} a.m.	Lunĭ 2_{30} a.m.
« Turtukaia	« 2_{45} «	« 2_{44} «	« 2_{44} «
în Giurgiŭ (Sm.)	« 6 «	« 6 «	« 6 «
Dela Giurgiŭ (Sm.)	« 10^{10} «	« 10_{40} «	« 10_{40} «
« Rusciuk	« 11^{30} «	« 11^{30} «	« 11_{30} «
« Șiștov	« 2_{45} p.m.	« 2_{45} «	« 2_{44} p.m.
« Zimnicea	« 3_{15} «	« 3_{15} p.m.	« 3_{14} «
« Măgurele	« 5_{40} «	« 5_{40} «	« 5_{40} «
« Nicopoli	« 5_{50} «	« 5_{50} «	« 5_{50} «
« Corabia	« 7_{40} «	« 7_{40} «	« 7_{40} «
« Rahova	« 10_{25} «	« 10_{24} «	« 10_{24} «
« Bechet	« 10_{40} «	« 10_{40} «	« 11_{40} «
« Lompalanca	Joĭ 4 «	Sâmb. 4 a. m.	Marțĭ 4 a.m.
« Widdin	« 6_{45} «	« 6_{45} «	« 6_{44} «
« Calafat	« 7^{15} «	« 7_{15} «	« 7_{14} «
« Gruia	« 10 »	« 10 «	« 10 «
« Radujevatz	« 10^{15} «	« 10^{15} «	« 10_{14} «
« Brsa-Palanca	« 12 p. m.	« 12 p.m.	« 12 p. m
în Severin	« 2^{30} «	« 2_{30} «	« 2_{30} «
Dela Severin	« 3^{30} «	« 3_{30} «	« 3_{30} «

Cursele vaporului local între Galați-Reni-Tulcea-Ismail

PORNIRE IN JOS: Dela Galațĭ la Renĭ-Tulcea-Ismail: Marțĭ, Joĭ și Duminica la 8 ore dimineata.

PORNIRE IN SUS: De la Ismail la Tulcea-Reni-Galați: Mercurĭ, Vinerĭ și Lunĭ la 8 ore dimineața.

Proprietar-Editor Thoma Basilescu.

Bucureștĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevard Elisabeta 111